

เอกสารอ้างอิง

1. Luyben, W.L. Practical Distillation Control. New York : Van Nostrand Reinhold, 1992.
2. Quintero-Marmol, E., Luyben, W.L., and Georgakis, C. 1991. Application of an extended Luenberger observer to the control of multicomponent batch distillation. Ind. Eng. Chem. Res. 30: 1870-1880.
3. Yu, C. C., Luyben, W. L. Control of Multicomponent Distillation Columns Using Rigorous Composition Estimators. Distillation and Absorption 1987. 1987-A29. ; Inst. of Chem. Eng. Symposium Series No.104; Inst. of Chem. Eng.; London.
4. Roffel, B., and Chin, P. Computer Control in the Process Industries. New York : Lewis Publishers, 1987.
5. Frank L. Lewis, Applied Optimal Control and Estimation. New Jersey : Prentice-Hall International, 1992.
6. ICONICS, Inc. GENESIS User's Reference Guide Version 3.6 Book 1&2 : Genesis Control Series, 1993.
7. Quintero-Marmol, E. and Luyben, W.L. 1992. Inferential model-based control of multicomponent batch distillation. Chem. Eng. Sci. 47(4): 887-898.
8. Ray, W.,H. (1981), Advanced Process Control, Chemical Engineering Series. McGraw-Hill: New York.
9. Saadat, H. (1993), Computational Aids in Control Systems Using MATLAB. McGraw-Hill : New York.

ศูนย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงคุณสมบัติของเอทิลแอลกอฮอล์และน้ำ

Chemical formula	C ₂ H ₅ OH	H ₂ O
M.W.	46.069	18.015
BP. at 20 °C (C/ K)	78.4 / 351.5	100 / 373.2
Density at 20 °C (kg/m ³)	789	1,000
Latent heat of vaporization (J/gmole)	33,460	41,590
SG. at 20 °C	0.789	1
Antoine coeff. A (ANTA)	18.9119	18.3036
Antoine coeff. B (ANTB)	3,803.98	3,816.44
Antoine coeff. C (ANTC)	-41.68	-46.13
T _c (K)	516.2	647.3
P _c (atm)	63	217.6
α _i เฉลี่ย	2.304	1

โดยที่สมการ Antoine คือ

$$\ln(VP)_i = ANTA_i - \frac{ANTB_i}{T - ANTC_i}$$

เมื่อ VP_i = ความดันไอของสาร i มีหน่วยเป็นบรรยากาศ.

T = อุณหภูมิ มีหน่วยเป็นเคลวิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ข้อมูลสมดุขของระบบเอทานอล-น้ำ ที่ความดันคงที่ 1 บรรยากาศ

อุณหภูมิ (C)	X	Y
100	0	0
95.5	0.019	0.17
89	0.0721	0.3891
86.7	0.0966	0.4375
85.3	0.1238	0.4704
84.1	0.1661	0.5089
82.7	0.2337	0.5445
82.3	0.2608	0.558
81.5	0.3273	0.5826
80.7	0.3965	0.6122
79.8	0.5079	0.6564
79.7	0.5198	0.6599
79.3	0.5732	0.6841
78.74	0.6763	0.7385
78.41	0.7472	0.7815
78.15	0.8943	0.8943

เมื่อ X = อัตราส่วนโดยโมลของเอทานอลในของผสมเหลว
 Y = อัตราส่วนโดยโมลของเอทานอลในไอของของผสม

ภาคผนวก ค

แสดงการหาค่าเมตริก A, B และ C สำหรับสมการที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นของคอลัมน์
 หอกลับแบบกะของสาร 2 องค์ประกอบ

เวกเตอร์สภาวะ :

$$\mathbf{x} = [x_{B,1} x_{11} x_{21}, \dots, x_{N,1} x_{D1}]^T$$

ตัวห้อยตัวแรกแสดงจำนวนชั้นและตัวห้อยตัวที่สองแสดงจำนวนองค์ประกอบ เลข
 แสดงจำนวนชั้นในหอกลับนับจากส่วนล่างขึ้นบน หม้อต้มไอน้ำคือชั้น B และหม้อเก็บรีฟลักซ์คือ
 ชั้น D ค่าตัวแปรสภาวะที่แสดงเป็นขององค์ประกอบที่หนึ่งเท่านั้นเพราะตัวแปรสภาวะของตัว
 แปรที่สองได้มาจากการนำอัตราส่วนโดยโมลขององค์ประกอบที่หนึ่งมาลบออกจากหนึ่ง

a_{ij} ของกระบวนการในเมตริก A แสดงไว้ดังนี้

ชั้นที่ 1 (หม้อต้มไอน้ำ) :

$$a_{11} = \frac{-R + V(1 - Kv_B)}{H_B}$$

$$a_{12} = R/H_B$$

ชั้นที่ i :

$$a_{i+1,i} = (V/H_i)Kv_{i-1}$$

$$a_{i+1,i+1} = -(R + VKv_i)/H_i$$

$$a_{i+1,i+2} = R/H_i$$

ชั้นที่ N (หม้อเก็บรีฟลักซ์) :

$$a_{N,N-1} = (V/H_D)Kv_N$$

$$a_{N,N} = -V/H_D$$

b_i ของเมตริก B ได้มาจาก

ชั้นที่ 1 (หม้อต้มไอน้ำ) :

$$b_{B,1} = \frac{(x_{1L} - x_{B,L}) + (x_{1,ss} - x_{B,ss})}{2 * H_B}$$

ชั้นที่ i :

$$b_{i,1} = \frac{(x_{i+1,L} - x_{i,L}) + (x_{i+1,ss} - x_{i,ss})}{2 * H_i}$$

ชั้นที่ N (หม้อเก็บรีฟลักซ์) :

$$b_{D,1} = 0$$

ภาคผนวก ง

โปรแกรม MATLAB เพื่อใช้ทดสอบความสามารถในการประมาณค่าตัวแปรสถานะโดย ใช้ค่าตัวแปรขาออก (Observability checking)

```
>> A = [ a11 a12 a13 ... a1n
        a21 a22 a23 ... a2n
        :
        ann an1 an3 ... ann ];

>> C = [ c11 c12 c13 ... c1n
        c21 c22 c23 ... c2n
        :
        cm1 cm1 cm3 ... cmn ];

>> [ m,n ] = size ( A );
>> ob = C;
>> for i = 1: n-1
>>     ob = [ C; ob*A ];           % ob = Observability matrix
>> end
>> if rank ( ob ) ~ = n
>>     disp ( 'System is not state observable' )
>> else
>>     disp ( 'System is state observable' )
>> end
```

ภาคผนวก ๑

โปรแกรม MATLAB เพื่อใช้หาเมตริกเกนวงจรปิดของออบเซิร์ฟเวอร์
ด้วยวิธี Pole-Placement

(MATLAB program to find Closed-loop matrix gains by Pole-Placement method)

```
>> A = [ a11 a12 a13 ... a1n
        a21 a22 a23 ... a2n
        :
        ann an1 an3 ... ann ];

>> C = [ c11 c12 c13 ... c1n
        c21 c22 c23 ... c2n
        :
        cm1 cm1 cm3 ... cmn ];

>> P = [ p11 p12 p13 ... p1n ]; % desired closed-loop poles
>> K = place ( A',C',P ).' % K = observer gains
>> O = eig ( A - K*C ).' % back checking of closed loop poles
```

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

โปรแกรม MATLAB เพื่อหาค่าเมตริกเกนวงจรปิดของออบเซิร์ฟเวอร์
ด้วยวิธี Linear Quadratic Estimator

(MATLAB program to find Closed-loop matrix gains by Linear Quadratic
Estimator method)

```
>> A = [ a11 a12 a13 ... a1n  
        a21 a22 a23 ... a2n  
        :  
        amn an1 an3 ... ann ];
```

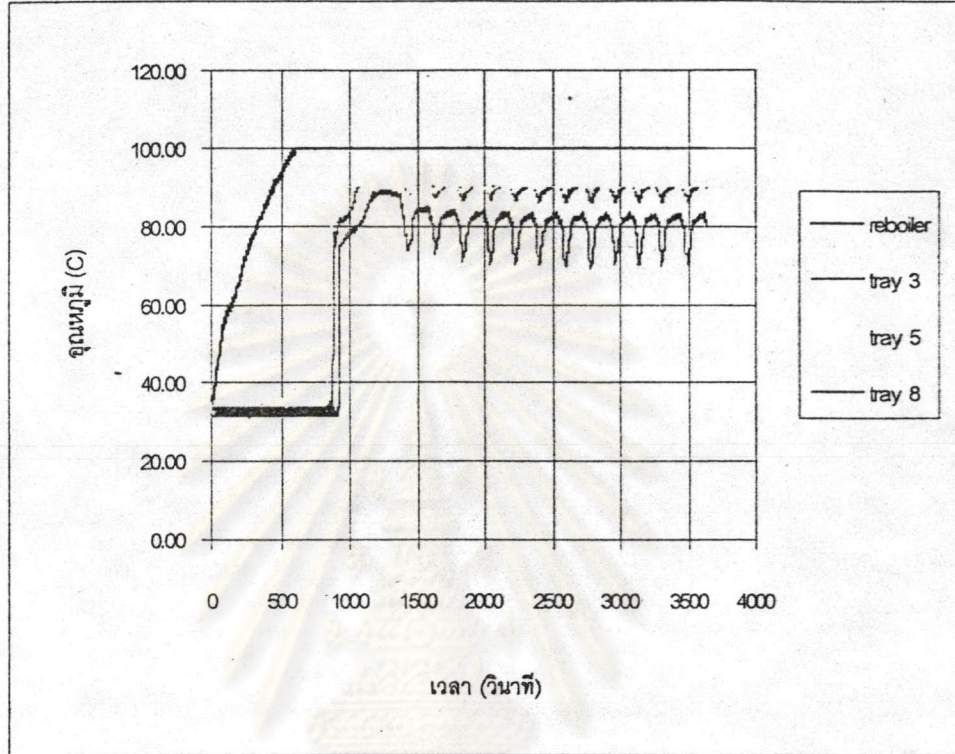
```
>> C = [ c11 c12 c13 ... c1n  
        c21 c22 c23 ... c2n  
        :  
        cm1 cm1 cm3 ... cmn ];
```

```
>> q = qi * eye(n);           % process noise covariance  
>> r = ri * eye(m);           % measurement noise covariance  
>> g = gi * eye(n);  
>> [ l,p,e ] = LQE ( a,g,c,q,r )
```

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ช

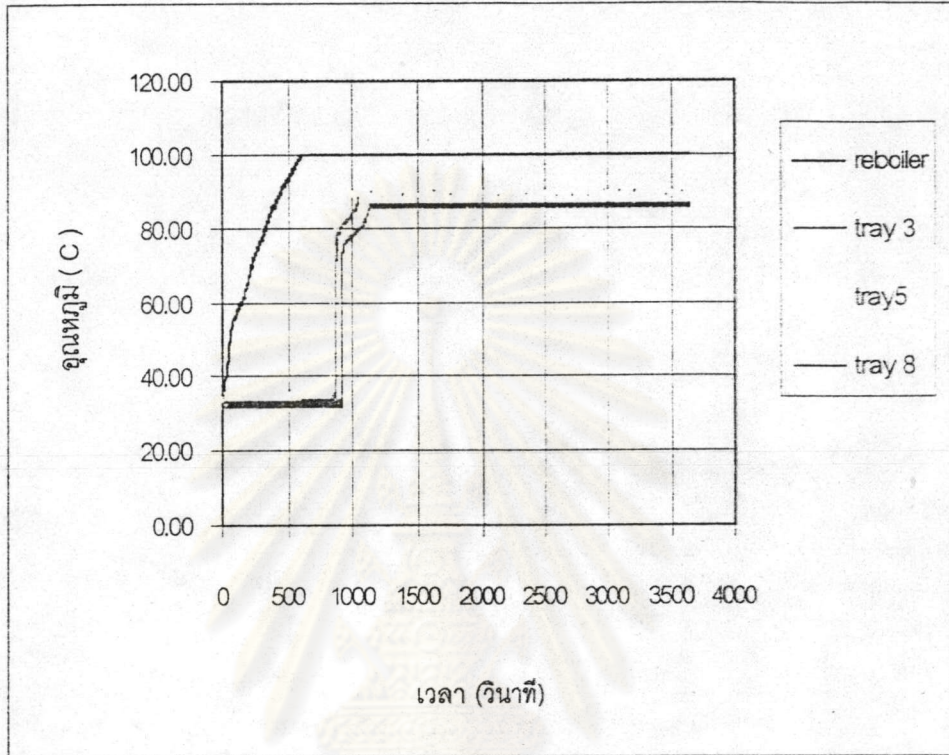
กราฟแสดงอุณหภูมิการกลั่นจริงที่ความเข้มข้นของของผสมน้ำ-แอลกอฮอล์ 15 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ซ

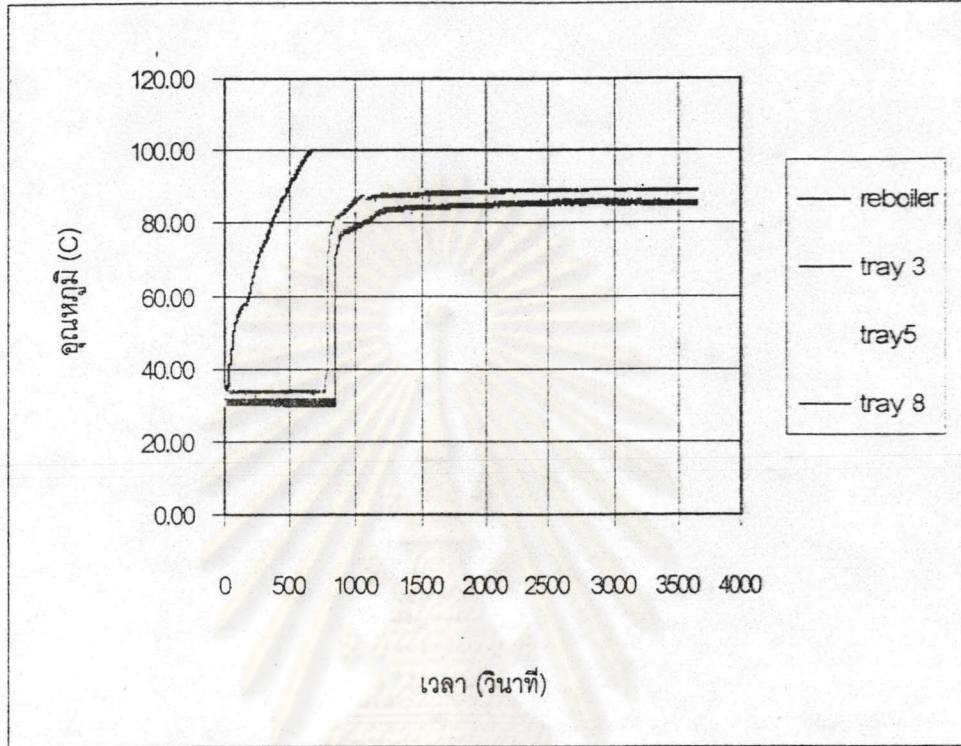
กราฟแสดงอุณหภูมิการกลั่นเฉลี่ยที่ความเข้มข้นของของผสมน้ำ-แอลกอฮอล์ 15 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฅ

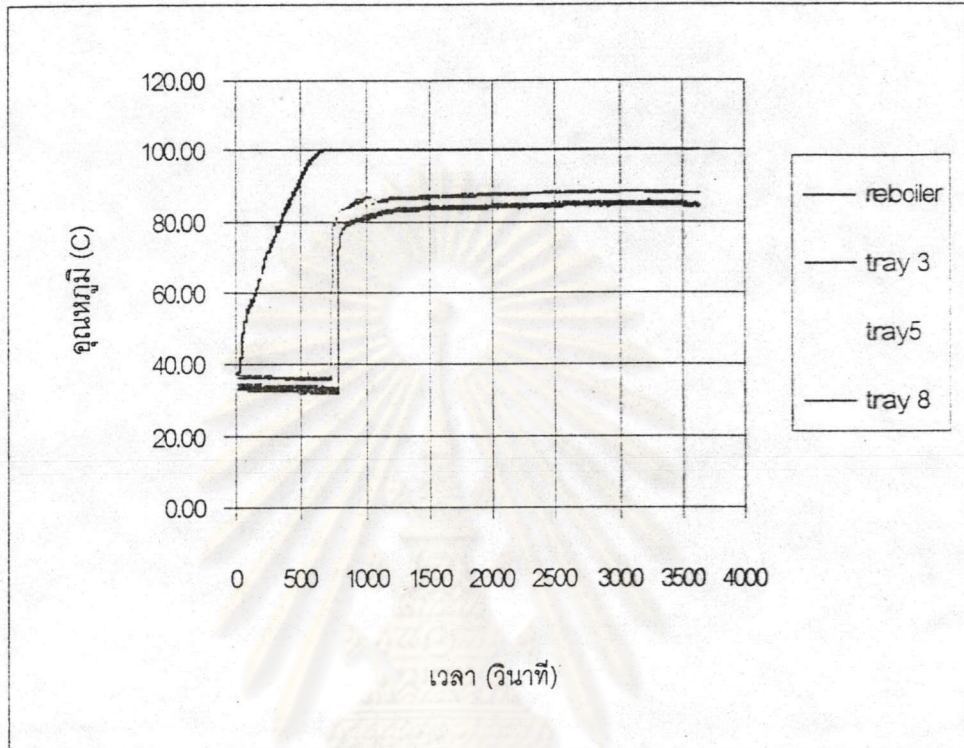
กราฟแสดงอุณหภูมิการกลั่นจริงที่ความเข้มข้นของของผสมน้ำ-แอลกอฮอล์ 25 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ญ

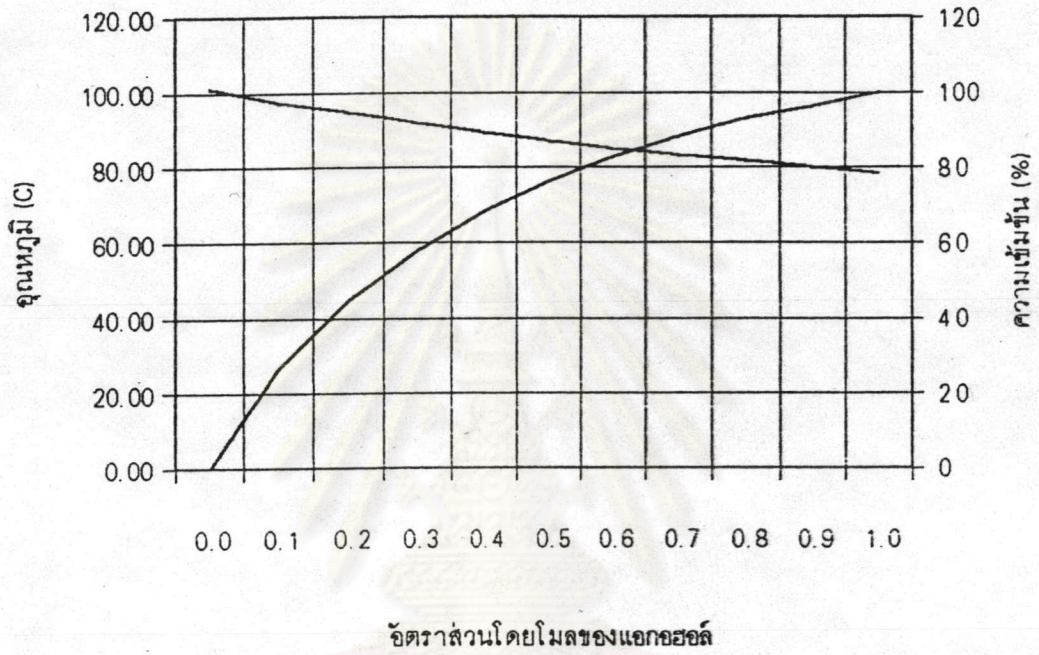
กราฟแสดงอุณหภูมิการกลั่นจริงที่ความเข้มข้นของผสมน้ำ-แอลกอฮอล์ 35 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

กราฟแสดงอุณหภูมิเมื่อเทียบกับอัตราส่วนโดยโมลของแอลกอฮอล์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการคำนวณ

1. การหาจุดเดือดเฉลี่ยของของผสมน้ำ-แอลกอฮอล์, $T_{b,mix}$

$$T_{b,H_2O} = 100 \text{ } ^\circ\text{C} \quad T_{b,al} = 78.4 \text{ } ^\circ\text{C}$$

เตรียมของผสมความเข้มข้น 25% โดยปริมาตร คิดเป็น mole fraction 0.09

$$\begin{aligned} T_{b,mix} &= (0.09 \cdot 78.4) + (0.91 \cdot 100) \\ &= 98.056 \text{ } ^\circ\text{C} \end{aligned}$$

2. การหาค่าความสามารถในการกลายเป็นไอ, α_i

จาก สมการ $\ln(VP_j) = ANTA - \frac{ANTB}{T - ANTC}$ และ $\alpha_{ij} = VP_i / VP_j$

VP = ความดันไอ (บรรยากาศ)

ANTA = ค่าคงที่แอนโทนินเอ

ANTB = ค่าคงที่แอนโทนินบี

ANTC = ค่าคงที่แอนโทนินซี

T = อุณหภูมิ (เคลวิน)

อุณหภูมิ (K)	VP ethanol	VP water	α_i
323	219.204	91.778	2.388
328	277.587	117.200	2.368
333	348.683	148.394	2.350
338	434.630	186.378	2.332
343	537.815	232.295	2.315
348	660.885	287.418	2.299
353	806.759	353.164	2.284
358	978.643	431.092	2.270
363	1180.032	522.914	2.257
368	1414.728	630.501	2.244
373	1686.841	755.884	2.232

$$\alpha_i \text{ เฉลี่ย} = 2.304$$

3. การหาจำนวนโมลของไอของของผสมที่ระเหย, V

ไอน้ำอิ่มตัวที่ความดัน 1 bar มีพลังงาน 48,159 J/gmole

แอลกอฮอล์ มี ค่าความร้อนแฝงในการกลายเป็นไอ 33,460 J/gmole

น้ำ มี ค่าความร้อนแฝงในการกลายเป็นไอ 41,590 J/gmole

∴ ค่าความร้อนแฝงในการกลายเป็นไอเฉลี่ยคิดที่ค่าความเข้มข้นของของผสม 25%

$$= (0.09 * 33,460) + (0.91 * 41,590)$$

$$= 40,858.3 \text{ J/gmole}$$

K_v ของวาล์ว = $1.4 \text{ m}^3/\text{hr}$

ปริมาตรจำเพาะ(sp. volume) ที่ความดัน 1 bar = $1.679 \text{ m}^3/\text{kg}$

$$\therefore \text{อัตราการไหลของไอน้ำ} = (1.4 \text{ m}^3/\text{hr}) * (1/1.679 \text{ kg/m}^3) * (1000 \text{ g/kg}) * (1/18 \text{ mole/g})$$

$$= 46.324 \text{ gmole/hr}$$

$$\therefore \text{ไอน้ำมีพลังงาน} = 46.324 * 48,159 = 2.23 * 10^6 \text{ J/hr}$$

$$\therefore \text{ไอของของผสมระเหยได้} = \frac{2.23 * 10^6}{40,858.3} = 54.60 \text{ gmole/hr}$$

4. Liquid hold up ที่เครื่องควบแน่น, H_D

มวลโมเลกุลของน้ำ, $Mwt_{H_2O} = 18$

มวลโมเลกุลของแอลกอฮอล์, $Mwt_a = 46$

ความหนาแน่นของน้ำ, $\rho_{H_2O} = 1 \text{ g/cm}^3$

ความหนาแน่นของแอลกอฮอล์, $\rho_a = 0.789 \text{ g/cm}^3$

∴ ความหนาแน่นเฉลี่ย (ρ_{avg}) ที่ mole fraction 0.5

$$= (0.5 * 0.789) + (0.5 * 1) = 0.8945 \text{ g/cm}^3$$

∴ มวลโมเลกุลเฉลี่ย (Mwt_{avg}) ที่ mole fraction 0.5

$$= (0.5 * 18) + (0.5 * 46) = 32$$

hold up ใน reflux drum สูง 3 cm

เส้นผ่านศูนย์กลางของหอกลั่น 8 cm^2

$$\therefore \text{ปริมาตร hold up} = \pi (8/2)^2 * 3 = 150.796 \text{ cm}^3$$

$$\therefore \text{hold up, } H_D = (150.796 \text{ cm}^3) * (0.8945 \text{ g/cm}^3) * (1/32 \text{ mole/g})$$

$$= 4.215 \text{ mole}$$

5. Liquid hold up ในแต่ละชั้นของหอกลับ, H_i

hold up ในแต่ละชั้นสูง 1 cm

$$\therefore \text{ปริมาตร hold up} = \pi (8/2)^2 * 1 = 50.265 \text{ cm}^3$$

$$\begin{aligned} \therefore \text{hold up, } H_i &= (50.265 \text{ cm}^3) * (0.8945 \text{ g/cm}^3) * (1/32 \text{ mole/g}) \\ &= 1.405 \text{ mole} \end{aligned}$$

6. Liquid hold up ในหม้อต้มไอน้ำ, H_B

feed 25 ลิตร ที่ความเข้มข้น 25 % แอลกอฮอล์

$$\therefore \text{คิดเป็นแอลกอฮอล์} = \frac{25,000 * 0.25 * 0.789}{46} = 107.20 \text{ mole}$$

$$\text{น้ำ} = \frac{25,000 * 0.75}{18} = 1041.67 \text{ mole}$$

$$H_{B0} = 1,148.87 \text{ mole}$$

$$\begin{aligned} H_{BF} &= H_{B0} - \sum H_i - H_D \\ &= 1,148.87 - 10 * 1.405 - 4.21 = 1,130.61 \text{ mole} \end{aligned}$$

$$H_{B,avg} = \frac{1,148.87 + 1,130.61}{2} = 1,139.74 \text{ mole}$$

7. หาสมาชิกในเมตริก A

$$\begin{aligned} K_v &= \frac{\alpha}{(1 + (\alpha - 1)x_i)^2} \\ &= \frac{2.304}{(1 + (2.304 - 1) * 0.5)^2} = 0.844 \end{aligned}$$

V และ R_s คิดเฉลี่ยตั้งแต่เริ่มต้นทำการทดลองจนกระทั่งเข้าสู่ภาวะสมดุล

$$V = R_s = \frac{54.6}{2} = 27.3 \text{ mole}$$

$$a_{11} = \frac{-R_s + V(1 - K_v)}{H_B} = \frac{-27.3 + 27.3(1 - 0.844)}{1,139.74} = -0.020$$

$$a_{12} = \frac{R_s}{H_B} = \frac{27.3}{1,139.74} = 0.024$$

$$a_{i+1,i} = \frac{VK_v}{H_i} = \frac{27.3 * 0.844}{1.405} = 16.404$$

$$a_{i+1,i+1} = \frac{-(R_s + VK_v)}{H_i} = \frac{-(27.3 + 27.3 * 0.844)}{1.405} = -35.835$$

$$a_{i+1,i+2} = \frac{R_s}{H_i} = \frac{27.3}{1.405} = 19.4306$$

$$a_{D,9} = \frac{VK_v}{H_D} = \frac{27.3 * 0.844}{4.215} = 5.468$$

$$a_{D,D} = \frac{-V}{H_D} = \frac{-27.3}{4.215} = -6.4769$$

8. หา element ในเมตริก C

$$XX = 1 + (\alpha - 1)x_m = 1 + (2.304 - 1) * 0.5 = 1.65$$

$$b_{11} = -ANTB = -3,803.98$$

$$b_{21} = ANTA = 18,9119$$

$$P = 760 \text{ mm.Hg.}$$

$$c_i = \frac{b_{11}(a-1)}{XX \left[\ln\left(\frac{aP}{XX}\right) - b_{21} \right]^2} = \frac{-3,803.98 * (2.304 - 1)}{1.65 \left[\ln\left(\frac{2.304 * 760}{1.65}\right) - 18.9119 \right]^2} = -21.041$$

9. หา element ในเมตริก B

$$b_i = \frac{X_{i+1,15 \text{ min}} - X_{i,15 \text{ min}} + (X_{i+1,ss} - X_{i,ss})}{2 * H_i} ; b_{10} = 0$$

$$X_{1,15 \text{ min}} = 0.499 \quad X_{1,ss} = 0.494 \quad b_1 = 0.00009$$

$$X_{2,15 \text{ min}} = 0.500 \quad X_{2,ss} = 0.692 \quad b_2 = 0.05267$$

$$X_{3,15 \text{ min}} = 0.502 \quad X_{3,ss} = 0.838 \quad b_3 = 0.03167$$

$$X_{4,15 \text{ min}} = 0.506 \quad X_{4,ss} = 0.923 \quad b_4 = 0.1744$$

$$X_{5,15 \text{ min}} = 0.513 \quad X_{5,ss} = 0.965 \quad b_5 = 0.01139$$

$$X_{6,15 \text{ min}} = 0.526 \quad X_{6,ss} = 0.984 \quad b_6 = 0.01139$$

$$X_{7,15 \text{ min}} = 0.549 \quad X_{7,ss} = 0.993 \quad b_7 = 0.01495$$

$$X_{8,15 \text{ min}} = 0.587 \quad X_{8,ss} = 0.997 \quad b_8 = 0.02028$$

$$\begin{array}{lll} X_{9,15 \text{ min}} = 0.642 & X_{9,ss} = 0.999 & b_9 = 0.02456 \\ X_{10,15 \text{ min}} = 0.711 & X_{10,ss} = 0.999 & b_{10} = 0 \end{array}$$

10. ลดอันดับของระบบลงเหลือ 8 โดยไม่คิดชั้นที่ 1 และ 2 เนื่องจากเป็นชั้นที่ไม่มีเทอร์โมคัปเปิลติดต้องอยู่ ตรวจสอบความสามารถในการประมาณค่าตัวแปรสภาวะโดยใช้ค่าตัวแปรขาออกโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป MATLAB ในภาคผนวก ง

11. คำนวณค่าอัตราการขยายวงจรมืดของระบบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป MATLAB ในภาคผนวก จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายปริญญาวัฒน์ ธงศรีเจริญ เกิดเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 ที่จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วุฒิการศึกษา ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเคมีวิศวกรรม สายวิชาเทคโนโลยีเชื้อเพลิง เมื่อปี พ.ศ. 2535 ได้รับทุนผู้ช่วยสอนในระดับปริญญาโทบัณฑิต และได้รับทุนจากบัณฑิตวิทยาลัยในการวิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย